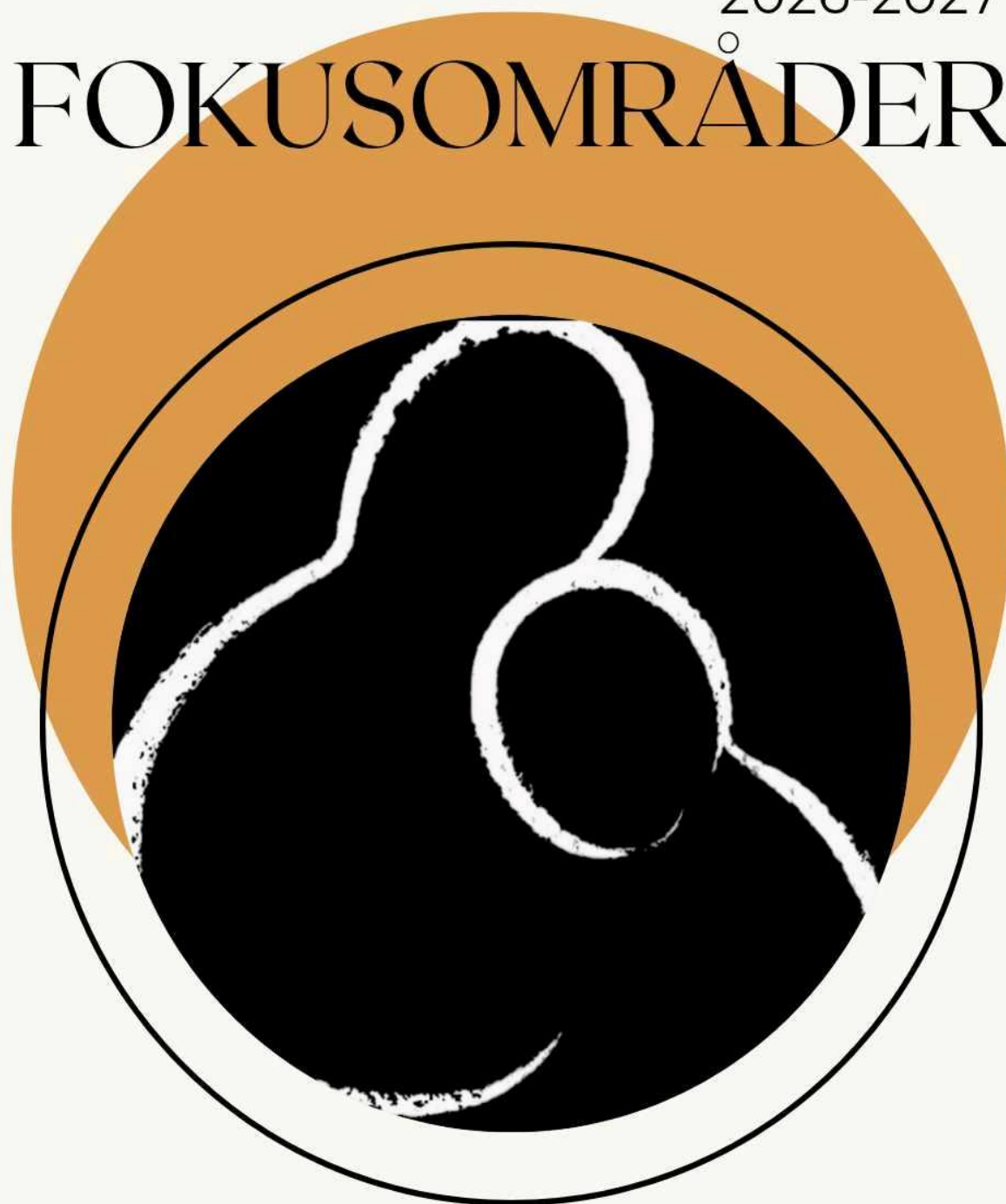

2026-2027

FOKUSOMRÅDER

Norges Kvinne- og
familieforbund

Innledning

Dagens samfunn krever fornying. Prinsippprogrammet har derfor fått nytt navn, og er sterkt forenklet og forkortet.

Arbeidet i Forbundet er todelt, lokallagene og sentralledet. Lokallagene er bærebjelken, hvor hvert enkelt medlem er fundamentet for det verdifulle arbeidet som drives. Arbeid og påvirkning mot aktuelle saker i storsamfunnet skjer gjennom sentralledet. Her har forbundet en sterk og flott historie å vise til, som en viktig samfunnsstemme. Vi er ikke i mål, og bør fortsette å jobbe for saker som angår både kvinner og familie. Vi må ta innover oss at samfunnet har endret seg på familieområdet, og alle familiekonstellasjoner skal inkluderes.

Det er forpliktende for Sentralstyret å arbeide aktivt, tydelig og gjenkjennelig for alle vedtatte fokusområder.

Det lokale nærmiljøarbeidet som drives i lagene styres i størst grad utfra lokale behov og interesser. At lagene også setter søkelys på fellessakene som forbundet sentralt fokuserer på, er en styrke for det vi jobber for. Det er ikke mange organisasjoner som fremmer familiesaker. Norges Kvinne- og Familieforbund trengs!

Fokusområder for perioden 2026 – 2027:

- Familiestøtte
- Trygg og verdig alderdom
- Skolemat
- Forsking på kvinnehelse
- Egenberedskap
- Motvirkning av ensomhet og utenforskap

I tillegg fokuserer forbundet på relevante og aktuelle saker som dukker opp i perioden.

Familiestøtte

Familien har en viktig rolle i samfunnet, men storfamilien som institusjon er borte.

Samfunnet må derfor støtte familien når det trengs, for eksempel i akutte situasjoner. Alle familier kan komme i situasjoner i perioder hvor de trenger hjelp for å få hverdagen til å gå rundt. Familievikarordning må etableres i alle kommuner. Samfunnet kan ikke bare basere seg på hjelpeinnsats fra frivillige.

Det er viktig å trygge alle foresatte i rollen de er eller skal inn i. Alle kommuner må ha et tilbud om råd og veiledning til foresatte. Et trygt og tilgjengelig føde- og barseltilbud er en grunnleggende del av familiestøtten. Kvinner og familier skal oppleve trygghet, kontinuitet og god oppfølging før, under og etter fødsel, uavhengig av bosted. Norges Kvinne- og familieforbund skal arbeide for at føde- og barseltilbudet i hele landet styrkes, med tilstrekkelige ressurser, kompetanse og bemanning.

Støtten rundt barn og unge må styrkes og prioriteres. Det handler om å sette inn tidlig forebyggende innsats før problemene får utvikle seg. Forebygging kan f.eks. hindre at noen dropper ut av skolen. Viktige støttespillere er barnehage, skole, andre offentlige instanser og nærmiljø. Det må stilles økonomiske ressurser til rådighet for å styrke det forebyggende arbeidet. Sett i et samfunnsøkonomisk perspektiv er dette svært lønnsomt. Forebyggende arbeid bør ikke først og fremst fokusere på symptomer, men ha som mål å fremme sunne barn og unge som skal håndtere framtidige utfordringer.

- Familievikarordning må etableres i alle kommuner
- Forebyggende arbeid må prioriteres
- Føde- og barseltilbudet må styrkes i hele landet

Trygg og verdig alderdom

Det er viktig at alle får en trygg og verdig alderdom. I dag er det mye som ikke fungerer når det gjelder omsorg for eldre. Nedbygging av alders- og sykehjemsplasser har foregått over lang tid, samtidig som antall eldre øker og vi lever lengre. Ventelistene på fast plass i institusjon øker. Eldre må bo lengre i eget hjem på tross av at mange ikke ønsker dette. Dette fører til ensomhet og utrygghet for mange.

Mangel på personale og ressurser i eldreomsorgen er et økende problem. Vi trenger å få på plass en bemanningsnorm, tilsvarende for barnehager.

Hvert enkeltindivid skal ha en god og verdig alderdom. Medbestemmelse fra brukere og pårørende må prioriteres. Det må fokuseres på at kommunene stiller med nok økonomiske og menneskelige ressurser fremover. Når ting ikke fungerer i enkeltsaker, må klageordning med juridisk og nøytral kompetanse forbedres.

Hjelp via Velferdsteknologi er godt i gang. Dette er hjelpemidler som er til god hjelp for mange, og må individuelt vurderes. For at den skal fungere godt, må god opplæring trygge både brukere og pårørende før det blir tatt i bruk.

Eldreomsorg bør bli et statlig ansvar. Hvis ikke må de økonomiske overføringene til kommunene økes betraktelig og øremerkes.

- Antall sykehjemsplasser og omsorgsboliger må økes
- Bemanningsnorm for helseinstitusjoner for eldre må vedtas
- Kommunene bør ha økt fokus på samspill med brukere og pårørende
- Individuell tilpasning av velferdsteknologi må sikres
- Eldreomsorg bør bli et statlig ansvar

Dette området er viktig å jobbe for både lokalt og i sentrallet. Gjensidig samarbeid lokalt/sentralt kan virke stimulerende og støttende for begge nivå, og øke fokuset på området.

Skolemat

Nesten alle land i Europa har gratis skolemat. Det må på plass i Norge også. På denne måten sikrer vi at alle norske skolebarn får et godt måltid i løpet av skoledagen. Morgenene er ofte en hektisk periode i kamp mot klokka. Ikke alle barn har en rolig, god frokosttid med god appetitt. Et godt skolemåltid gir gode forutsetninger for læring, trivsel og sosiale relasjoner. Felles skolemat bidrar til å minimere forskjeller mellom barn på skolen og skaper en sosial plattform.

Det må være eget personell på skolen som tilrettelegger for skolemat. De er også en del av støttepersonene rundt eleven som er viktig i et forebyggende perspektiv.

I statsbudsjettet for 2025 ble det gjort vedtak om at en plan skal lages for å få på plass et daglig, sunt og enkelt skolemåltid for alle elever i grunnskolen. Ordningen skal gjelde for alle kommuner. Stortinget vedtok at dette skal innføres i 2026. Statsbudsjettet for 2026 skal ha en opptrappingsplan for hvordan dette skal gjennomføres. Det er anslått en kostnad på 3 milliarder. Finansieringa er ikke på plass. Forbundet må jobbe for å se til at denne ordningen kommer i gang.

- Forbundet må jobbe for å påse at skolemat-ordningen kommer i gang
- Eget personell på skolen må tilrettelegge for skolemat

Forskning på kvinnehelse

Forskning på kvinnehelse må bli mer anerkjent og økonomiske midler må stilles til rådighet. Det satses i dag alt for lite på slik forskning. Forskning på ulike sykdommer skjer som oftest på menn sine premisser. Det resulterer i manglende kunnskap om hvordan kvinnekroppen responderer på de samme sykdommene. For eksempel ved sykdommer som rammer hjertet. Det samme gjelder kvinners respons på legemidler og annen behandling. Vi skal ikke godta så store kunnskapshull.

Kvinnens helse påvirker hele samfunnet. Kvinner i fertil alder ekskluderes fra kliniske studier grunnet frykt for skade på et eventuelt foster. Resultatet blir at vi vet for lite om hvordan legemidlene påvirker graviditet og fosterutvikling. Vi skal beskytte kvinnen med forskning, ikke fra forskning.

Det finnes flere sykdommer og tilstander som rammer kun kvinner, og hvor det er store mangler på forskning og informasjon. Dette gjelder for eksempel endometriose og andre underlivssykdommer, sykdommer som rammer muskel og skjelett, samt tilstander som overgangsalder og premenstruell syndrom. Målet må være at kvinner skal få bedre helse, livskvalitet og like muligheter.

- Forskning på kvinnehelse må bli mer anerkjent
- Økonomiske midler må stilles til rådighet
- Informasjon om kvinnehelse må bli mer tilgjengelig

Egenberedskap

Egenberedskap handler om at alle innbyggere skal være rustet til å håndtere uforutsette situasjoner. Endringer i samfunnsstrukturer, økt press på beredskapsressurser og hyppigere naturhendelser gjør at egen innsats i krisesituasjoner blir stadig viktigere. For mange familier krever dette økt kunnskap og støtte i hverdagen for å kunne ta ansvar for egen sikkerhet.

Det må legges til rette for at familier kan ta gode og trygge valg i en krisesituasjon.

Informasjon om egenberedskap må være tilgjengelig og tilpasset ulike familiers behov og livssituasjoner, inkludert språklig og kulturelt mangfold. Kommunene må ha lavterskeltilbud for veiledning, og samarbeidet med frivillige organisasjoner bør styrkes for å sikre lokal forankring og engasjement.

Egenberedskap er en sentral del av forebyggende arbeid og styrker samfunnet som helhet. Når familier er trygge og forberedt, avlaster dette beredskapsressursene og bidrar til raskere og mer effektiv håndtering av kriser.

Forbundet skal derfor fokusere på å fremme kunnskap, bevissthet og tiltak som gjør familier mer robuste i møte med kriser.

- Kommunene må tilby veiledning og informasjon om egenberedskap
- Egenberedskap må tilpasses mangfold i familier
- Samarbeidet mellom kommuner og frivillighet må styrkes

Motvirkning av ensomhet og utenforskap

Ensomhet og utenforskap er økende samfunnsutfordringer som påvirker både fysisk og psykisk helse. Barn, unge, voksne og eldre kan oppleve sosial isolasjon i perioder av livet. Dette kan ha store konsekvenser for livskvalitet, deltakelse i samfunnet og tilhørighet i nærmiljøet.

Familien og nære relasjoner bygger grunnlaget for sosial tilknytning, men storfamilien er ikke like tilgjengelig for alle som tidligere. Lokale møteplasser og inkluderende aktiviteter er derfor avgjørende for å bekjempe utenforskap og ensomhet. Kommuner og frivillige organisasjoner har viktige roller i å skape trygge fellesskap og gode sosiale arenaer for alle generasjoner.

Tidlig innsats og målrettet forebyggende arbeid kan hindre negative utviklingsløp og bidra til å opprettholde menneskers deltakelse i fellesskapet. Ingen skal oppleve å stå alene over tid uten mulighet til støtte og sosial kontakt.

Forbundet skal arbeide for strukturer og tiltak som reduserer sosial isolasjon og fremmer inkludering for alle.

- Inkluderende møteplasser i nærmiljøet må prioriteres
- Forebyggende tiltak mot utenforskap må styrkes i alle aldre
- Frivilligheten må støttes som en sentral sosial arena